

WOLFRAMIT VE ŠLICHOVÝCH VZORCÍCH LOKALITY TRUCBÁBA - VALCHA, MOLDANUBIKUM

WOLFRAMITE FROM HEAVY-MINERAL ASSEMBLAGES AT TRUCBÁBA - VALCHA, MOLDANUBIKUM

LENKA LOSERTOVÁ, STANISLAV HOUZAR, ZBYNĚK BUŘIVAL & ZDENĚK LOSOS

Abstract

Losertová, L., Houzar, S., Buřival, Z., Losos, Z. (2012): Wolframit ve šlichových vzorcích lokality Trucbába - Valcha, moldanubikum. - Acta Mus. Moraviae, Sci. geol., 97, 2, 77-84.

Wolframite from heavy-mineral assemblages at Trucbába - Valcha, Moldanubicum

Magnesium-rich wolframite from stream sediment in Trucbába - Valcha locality (Humpolec area) was found. It forms sporadic black grains among ilmenite, magnetite, monazite-(Ce), xenotime-(Y), scheelite, garnet, rutile, zircon, apatite, sillimanite, tourmaline, cassiterite and gold in the heavy-mineral concentrates. In the wolframite dominates ferberite (77-86 %) component over both huanzalaite (≤ 11 %) and hübnerte (6-10 %) components. Other analyzed elements are near (e. g. Bi, Ca, Nb, Sc, Ti, Zr) or below (Na, Pb, Sb, Sn, Ta, U, Y) detection limits. Primary wolframite-bearing occurrences in surrounding Moldanubicum contain scheelite-, cassiterite- and elsewhere gahnite mineral assemblages. Their wolframites are poor in Mg, therefore primary locality of Mg-rich ferberite studied remain unknown.

Key words: wolframite, magnesium component, huanzalaite, chemical composition, heavy minerals, moldanubicum

Lenka Losertová, Zbyněk Buřival, Zdeněk Losos - Institute of Geological Sciences, Masaryk University, Kotlářská 2, CZ - 611 37 Brno, Czech Republic. e-mail: lena.los@seznam.cz, zbynek@burival.com, losos@sci.muni.cz

Stanislav Houzar - Department of Mineralogy and Petrography, Moravian Museum, Zelný trh 6, 659 37 Brno, Czech Republic. *shouzar@mzm.cz

ÚVOD

Při šlichovém výzkumu zlatonosných rozsypů na lokalitě Trucbába - Valcha, západně od Humpolce, byl vzácněji zjištěn wolframit (LOSERTOVÁ *et al.* 2011b). Záměrem předloženého příspěvku je charakterizovat jeho složení, vyjádřit se k asociaci těžkých minerálů této lokality a k možné provenienci wolframitu.

Wolframová mineralizace v moldanubiku v prostoru centrální části Českomoravské vrchoviny byla pokládána v minulosti za relativně vzácnou. Z historického pohledu lze uvést, že wolframit, uváděný ve staré literatuře, např. z pegmatitu u Puklic i jiných pegmatitů, se ukázal být columbitem a scheelit byl původně znám jen ze dvou nepatrných mineralogických výskytů: v rule z kamenolomu Dlouhá stěna u Jihlavy a z kontaktu pegmatitu s mramorem u Krasonic u Želetavy. Do šedesátých let minulého století se v minerogenních úvahách s wolframovou mineralizací v této oblasti nepočítalo (KRUTA 1966, BERNARD 1981).

Situaci změnil až rozsáhlý projekt šlichového výzkumu (srov. CHRT *et al.* 1982), realizovaný jihlavskou pobočkou tehdejší Geoindustrie a také terénní využívání krátkovlnného ultrafialového zdroje, kterým lze vyvolat luminiscenci scheelitu. Ukázalo se, že jeden